

Aktualności

Ranking Samorządów Rzeczpospolitej 2016-07-19

Gminy dobrze zarządzane

WYNIKI: Gdańsk, Kołobrzeg i Zielonki to zwycięzcy tegorocznej edycji Rankingu Samorządów.

W tym roku wyniki Rankingu Samorządów są o tyle nietypowe, że zwycięzcy we wszystkich trzech kategoriach zdobyli ten tytuł co najmniej po raz drugi; w przypadku Gdańska jest to już trzecie zwycięstwo.

Jak można dokonać tej trudnej sztuki? Receptą może być strategiczne planowanie rozwoju. W naszym zestawieniu wyróżniamy właśnie te gminy i miasta, które uzyskują najlepsze rezultaty pod względem zrównoważonego rozwoju. W rankingu oceniamy bowiem różne obszary działalności samorządów, takie jak: umiejętność pozyskiwania dochodów, polityka wydatkowa, dyscyplina budżetowa, zwiększanie partycypacji społecznej, edukacja, wspieranie rynku pracy i przedsiębiorczości, jakość zarządzania administracją.

Na laury mogą liczyć te gminy i miasta, które uzyskują wysokie oceny we wszystkich obszarach. Gdańsk - tegoroczny zwycięzca wśród miast na prawach powiatu - szczególnie wyróżnił się w dziedzinie pozyskiwania dochodów (własnych i z UE) i utrzymywania wysokiej dyscypliny budżetu (m.in. bardzo wysoka nadwyżka operacyjna). Poza tym ma duże osiągnięcia w działaniach mających na celu rozwój lokalnej gospodarki. A urząd miasta w swojej pracy kieruje się wysokimi standardami.

Drugie miejsce wśród miast na prawach powiatu zajął Poznań (w ubiegłym roku był czwarty), a trzecie Gliwice (awans z szóstego miejsca). Poznań bardzo dobrze sobie radzi z budowaniem społeczeństwa obywatelskiego, z edukacją i dyscypliną swoich finansów. Natomiast Gliwice biją konkurencję w finansowej części rankingu; wysoki wzrost dochodów przekłada się tam na duże inwestycje przy zachowaniu dobrych wskaźników zadłużenia.

Trójka tegorocznych laureatów była w pierwszej dziesiątce także rok temu. Ale generalnie pozycje na naszej liście zmieniają się dosyć dynamicznie.

Do najlepszej dziesiątki awansowały: Szczecin, Katowice i Nowy Sącz, wypadły z niej zaś: Toruń, Krosno i Wrocław, który w tym roku nie wziął udziału w rankingu. O najbardziej spektakularnym awansie można mówić w przypadku Rudy Śląskiej -przesunęła się o 18 miejsc (na 34.), Zielonej Góry - o 17 pozycji (na 15.) i Jaworzna - o 16 miejsc (na 32.).

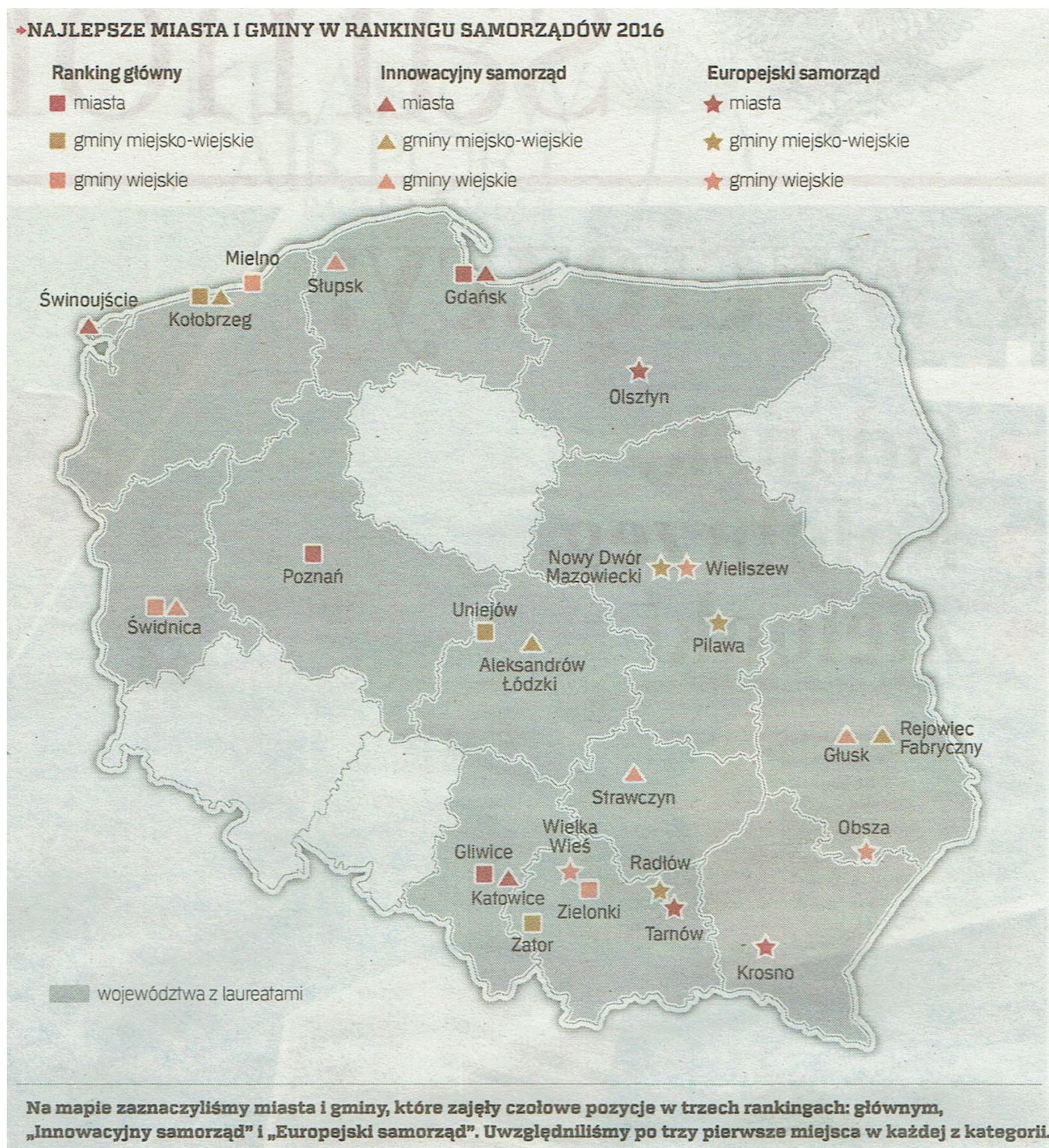
Kołobrzeg, Zator i Uniejów to z kolei trzy pierwsze miejsca wśród gmin miejskich i miejsko-wiejskich. Kołobrzeg (przypomnijmy, w ubiegłym roku także pierwsze miejsce) najlepsze wyniki osiągnął m.in. w obszarze budowania społeczeństwa obywatelskiego oraz wspierania przedsiębiorczości. **Zator (woj. małopolskie) wyróżnia się po względem pozyskiwania dochodów oraz utrzymywania budżetu w ryzach.** Bardzo dobre oceny za wskaźniki finansowe (m.in. dynamikę dochodów i inwestycji) zebrał również Uniejów (woj. łódzkie).

W tej kategorii rankingu sytuacja jest jeszcze bardziej dynamiczna. Najbardziej spektakularnego skoku dokonała gmina Sońnicowice - o 66 pozycji (na 32. miejsce) oraz właśnie Uniejów - o 57 pozycji. Zwycięzcy w kategorii gmin wiejskich to: Zielonki (woj. małopolskie), Świdnica (woj. lubuskie) oraz Mielno (woj. zachodniopomorskie). Dzieli ich niewielka różnica punktów.

Wszystkie te gminy mogą pochwalić się dobrymi wynikami w części rankingu dotyczącej jakości zarządzania. **Zator ma znakomite efekty w dziedzinie edukacji, zarządzania administracją oraz wsparcia przedsiębiorczości. Świdnica skutecznie wspiera rozwój społeczeństwa obywatelskiego i lokalnej gospodarki. Natomiast Mielno dostało najwięcej punktów w zakresie dialogu społecznego oraz edukacji.** Gmina Zielonki zajęła pierwsze miejsce wśród gmin wiejskich już po raz drugi. Ale na gratulacje zasłużyły też: gmina Zębowice (woj. opolskie), która awansowała o 27 oczek (na 10. pozycję), oraz gmina Biłgoraj (woj. lubelskie) - awans o 22 miejsca (na 13.). W tegorocznym Rankingu Samorządów wśród 252 najlepszych gmin i miast w Polsce najwięcej jest samorządów z województw: mazowieckiego (33), śląskiego (31) i małopolskiego (27). Są to największe województwa w kraju i prawdopodobnie dlatego w zestawieniu jest tak liczna ich reprezentacja. Najmniej gmin pochodzi z województw: opolskiego (4), warmińsko-mazurskiego (8) oraz łódzkiego (9).

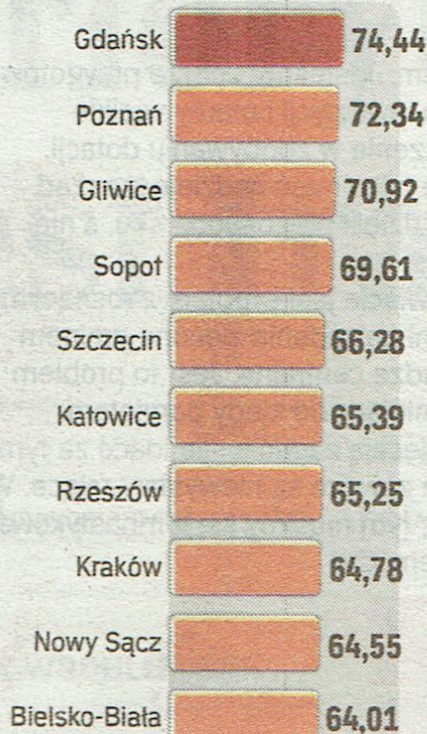
tekst: ANNA CIEŚLAK-WRÓBLEWSKA

źródło: Rzeczpospolita, nr 167 (10500), z 19 lipca 2016 r., s. 2, 4, 6, 8, 9, 18.

Liczba zdobytych punktów

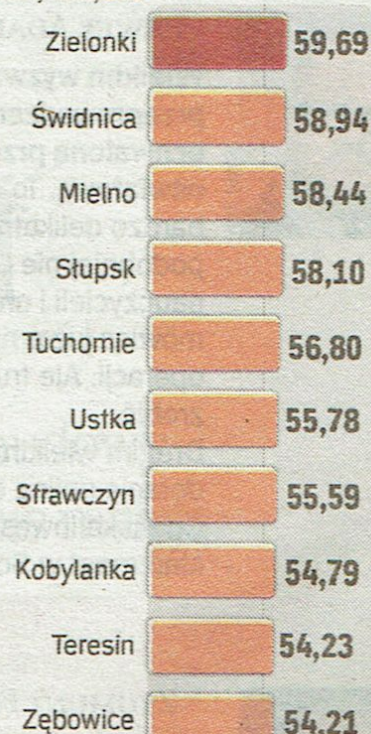
Miasta

Gminy miejskie i miejsko-wiejskie

Gminy wiejskie

źródło: Ranking Samorządów 2016

➤ **NAJLEPSZE MIASTA I GMINY W RANKINGU SAMORZĄDÓW**

Poz. 2016	Poz. 2015	Gmina	Województwo	Ocena jakości gminy			Dochody w zł na osobę	Wydatki w zł na osobę	Pozyskane środki unijne w zł na osobę	Zobowią- zania do dochodów w proc.	Udział wydatków na organizację poszarzad- wu w proc.	Nakłady na gospodarkę mieszkani- ową w zł na osobę	Udział wydatków na promocję (w proc.)	Nowe podmioty gospodarcze*	Liczba miesz- kańców w tys.
				Suma punktów	sytuacja finansowa	zarządzanie									
1	1	Kołobrzeg	zachodniopomorskie	59,58	32,11	30,14	4 115	4 029	195	20,5	1,75	262	1,21	11	46,7
2	14	Zator	małopolskie	58,47	37,65	21,62	4 051	3 710	657	38,5	1,00	397	1,28	5	9,3
3	57	Uniejów	łódzkie	57,52	39,37	19,15	6 038	8 139	1 845	45,5	1,15	280	7,49	7	7,1
4	38	Bilgoraj	lubelskie	56,34	36,42	19,92	4 170	4 634	1 362	25,7	1,00	127	0,15	7	26,8
5	2	Aleksandrów Łódzki	łódzkie	56,25	31,21	29,26	3 196	3 228	305	27,7	1,60	252	1,58	8	30,6
6	10	Mszczonów	mazowieckie	56,13	34,73	23,34	5 205	5 060	670	30,1	1,44	92	0,90	5	11,6
7	4	Karpacz	dolnośląskie	56,07	33,22	24,85	6 793	6 495	230	36,8	0,67	1189	1,39	15	4,9
8		Goleniów	zachodniopomorskie	55,93	34,82	22,49	4 206	3 832	353	32,0	1,25	90	0,46	9	35,7
9	13	Grodzisk Mazowiecki	mazowieckie	55,69	28,56	29,13	3 942	4 093	354	39,2	1,80	293	0,57	9	45,3
10		Ustka	pomorskie	55,47	34,28	23,36	4 792	4 719	935	26,9	0,75	202	1,07	9	15,9
11		Bielawa	dolnośląskie	54,62	32,15	24,58	3 807	3 502	510	34,0	1,12	533	0,20	5	30,7
12		Solec Kujawski	kujawsko-pomorskie	54,34	35,48	19,86	4 603	4 728	1 000	54,3	0,70	165	0,18	6	16,8
13		Golańcz	wielkopolskie	53,70	35,02	19,68	3 850	3 680	35	13,6	0,81	35	0,25	6	8,4
14		Września	wielkopolskie	53,37	35,49	19,94	3 698	3 749	304	11,0	0,23	108	0,25	15	46,0
15		Legionowo	mazowieckie	53,14	31,13	24,79	3 547	3 404	158	27,1	1,01	234	0,36	10	54,2
16	15	Krobia	wielkopolskie	52,80	34,34	19,62	3 139	2 923	49	33,4	0,80	41	0,27	9	13,1
16	7	Kostrzyn Nad Odrą	lubuskie	52,80	29,57	25,23	4 236	4 139	316	26,4	0,80	87	0,42	9	18,0
18		Łomianki	mazowieckie	52,75	31,53	21,22	4 242	4 119	46	15,6	0,90	127	0,31	12	25,5
19	12	Dębno	zachodniopomorskie	52,59	30,39	25,09	3 939	3 783	58	24,1	1,20	231	0,23	8	20,9
20		Babimost	lubuskie	52,44	33,21	20,22	4 406	4 067	445	37,5	0,45	137	1,02	4	6,3
20		Podkowa Leśna	mazowieckie	52,44	32,89	20,55	7 136	7 076	214	24,3	0,30	324	0,14	9	3,9
22		Świecie	kujawsko-pomorskie	52,26	33,76	21,17	4 242	4 324	195	16,4	0,42	193	0,26	8	34,2
22	18	Sucha Beskidzka	małopolskie	52,26	31,16	23,10	3 272	3 309	80	8,2	0,94	70	0,49	8	9,4
24		Niepolomice	małopolskie	52,08	30,28	25,63	4 591	4 916	679	62,1	1,30	32	0,59	11	26,6
25		Sulechów	lubuskie	52,02	30,43	24,65	3 132	2 971	98	25,7	0,80	0	1,67	18	26,5
26	16	Lubliniec	śląskie	51,70	31,29	21,02	3 169	3 394	65	24,6	1,10	200	0,12	8	24,1
27	20	Brzeg Dolny	dolnośląskie	51,58	29,01	23,58	3 659	3 432	106	25,0	1,04	211	1,74	6	16,0
28	30	Szpotałwa	lubuskie	51,40	35,15	17,19	3 984	4 987	433	72,0	0,80	197	0,17	8	21,3
29		Puławy	lubelskie	51,38	32,07	22,42	4 523	4 435	673	33,6	1,77	88	0,35	6	48,7
30	44	Serock	mazowieckie	51,26	33,52	18,75	3 888	3 847	268	24,8	0,31	55	0,25	9	14,1
31	6	Pruszcz Gdański	pomorskie	51,18	29,06	24,62	4 026	3 734	116	35,0	1,03	214	0,37	12	29,6
32	98	Sośnicowice	śląskie	51,15	33,54	17,61	3 649	3 495	207	8,1	1,31	10	0,56	8	8,7
33		Golczewo	zachodniopomorskie	51,06	32,21	21,23	3 386	3 162	134	43,0	1,78	3	0,59	9	6,0
34	60	Stronie Śląskie	dolnośląskie	51,00	33,69	18,42	3 171	3 049	333	37,0	0,36	42	0,48	6	7,6
35	55	Sianów	zachodniopomorskie	50,60	30,73	20,88	3 655	3 585	412	25,9	0,60	105	1,27	8	13,8
36		Rejowiec Fabryczny	lubelskie	50,44	34,52	16,92	3 859	3 926	598	56,9	0,85	109	0,19	4	4,4
37		Wieliczka	małopolskie	50,43	33,02	19,02	3 822	3 955	669	59,9	1,01	49	0,50	9	56,7
38	47	Dąbrowa Tarnowska	małopolskie	50,41	33,91	17,50	3 030	2 810	206	18,3	0,43	143	0,15	6	21,1
39		Szczawica	małopolskie	50,39	36,75	13,64	4 764	5 454	655	72,7	0,15	24	0,36	14	7,4
40	50	Konstancin-Jeziorna	mazowieckie	50,34	29,76	21,97	6 302	5 592	834	3,4	0,48	271	0,55	8	24,8
41	46	Drezdenko	lubuskie	50,28	33,08	18,75	3 767	3 770	135	27,0	0,98	23	0,34	7	17,4
42		Ożarów Mazowiecki	mazowieckie	50,08	28,21	22,87	5 566	5 553	137	38,1	1,05	246	0,46	8	23,2
43	5	Krosno Odrzańskie	lubuskie	50,04	29,20	23,62	3 040	2 966	70	30,2	0,90	194	0,35	8	18,2
44	39	Bolesławiec	dolnośląskie	49,94	30,66	20,27	3 657	3 487	168	30,1	0,57	429	0,53	10	39,4
45		Dobczyce	małopolskie	49,91	34,34	19,85	4 521	4 132	1 101	34,5	0,80	41	0,24	8	15,2
46		Ustron	śląskie	49,90	29,00	20,90	3 999	4 264	49	21,6	1,80	74	0,23	9	16,0
47	54	Świeradów-Zdrój	dolnośląskie	49,81	30,73	19,09	7 488	6 517	865	62,8	0,49	489	0,72	7	4,3
47		Góra Kalwaria	mazowieckie	49,81	30,11	21,87	3 765	3 400	132	26,6	0,73	132	0,29	8	26,2
49	22	Świdnica	dolnośląskie	49,63	29,60	23,48	3 235	3 268	151	36,3	1,70	151	1,35	9	58,4
50	33	Stary Sącz	małopolskie	49,49	31,28	20,43	3 394	3 414	152	5,3	0,86	32	0,44	7	23,4
50		Augustów	podlaskie	49,49	32,66	17,16	3 062	2 964	123	31,0	0,65	127	0,37	14	30,4
52		Ujazd	opolskie	49,42	32,83	16,59	3 268	3 087	153	17,1	0,24	132	0,49	8	6,4
53	32	Lesko	podkarpackie	49,27	34,52	15,75	3 652	3 309	519	27,2	0,71	49	0,08	8	11,5
54		Jasło	podkarpackie	49,06	29,12	19,94	3 435	3 537	108	13,9	1,43	53	0,29	7	36,0
55		Dziwnów	zachodniopomorskie	48,93	28,31	20,62	8 895	14 588	1 371	62,3	0,43	691	0,23	27	4,0
56	43	Boguchwała	podkarpackie	48,77	33,33	19,78	3 202	3 181	452	49,2	0,27	15	0,11	6	20,0
57	80	Wysokie Mazowieckie	podlaskie	48,76	35,52	13,24	5 001	5 513	1 635	4,2	0,50	218	0,04	7	9,4
58	82	Śiewierz	śląskie	48,68	33,40	16,27	3 625	3 655	227	19,8	0,81	2	0,71	7	12,3
59	17	Węgrów	mazowieckie	48,48	30,15	18,32	3 460	3 155	18	31,1	0,89	320	0,15	6	12,8
60	52	Pleszew	wielkopolskie	48,46	29,37	21,43	2 943	2 794	64	29,9	1,70	46	0,14	8	30,2
61		Kolbuszowa	podkarpackie	48,30	29,72	18,58	3 016	2 943	240	38,1	1,70	39	0,14	6	24,9
61		Olecko	warmińsko-mazurskie	48,30	32,83	15,47	3 535	3 367	143	36,0	0,60	180	0,14	8	22,1
63		Milanówek	mazowieckie	47,93	30,72	19,49	4 220	3 955	181	34,4	0,34	59	0,38	10	16,4
64		Reda	pomorskie	47,29	33,30	15,05	3 068	2 889	42	18,1	0,44	0	0,35	0	24,0
65		Stopnica	świętokrzyskie	47,12	34,89	12,22	3 471	3 116	345	28,8	0,90	40	0,33	5	7,7
66	19	Ząbki	mazowieckie	47,03	29,44	19,59	3 564	3 457	147	24,2	0,34	43	0,27	11	33,8
67	73	Nowa Ruda	dolnośląskie	46,99	31,09	16,90	2 915	2 804	165	34,6	1,25	316	0,29	0	22,8
68		Siechnice	dolnośląskie	46,92	29,40	17,53	4 578	4 471	218	47,5	0,31	0	0,10	10	19,8
69		Sępólno Krajeńskie	kujawsko-pomorskie	46,83	31,95	16,44	3 571	3 728	506	18,0	1,10	74	0,19	7	16,1
70		Sieraków	wielkopolskie	46,68	28,50	20,18	3 068	2 893	77	27,3	2,26	5	0,54	5	8,8
71	67	Opole Lubelskie	lubelskie	46,37	30,82	16,06	3 168	3 186	437	13,4	0,45	98	1,17	6	17,6
72	87	Toszek	śląskie	46,34	29,69	18,64	3 274	3 238	106	8,9	0,95	133	0,59	23	9,4
73	36	Dobre Miasto	warmińsko-mazurskie	46,21	29,73	19,20	3 046	2 746	6	19,4	0,86	95	0,16	6	16,1
73		Szczuczyn	podlaskie	46,21	37,53	9,68	4 259	4 284	769	35,2	0,00	410	0,09	6	6,2
75	23	Lubawa	warmińsko-mazurskie	46,18	29,11	18,08	3 469	3 255	103	34,4	0,98	39	0,33	4	10,1
76		Strumień	śląskie	45,94	32,42	14,52	3 218	3 083	220	34,0	0,11	105	0,13	6	13,0
77		Wozniki	śląskie	45,70	31,93	15,27	4 478	4 323	1 220	19,0	0,91	41	0,31	5	9,7
78	66	Koronowo	kujawsko-pomorskie	45,66	31,27	14,40	3 229	3 192	100	29,8	1,29	23	0,36	6	24,2
79		Polaniec	świętokrzyskie	45,60	33,16	13,44	5 388	5 538	474	7,3	0,94	107	0,19	3	12,0
80		Ostrowiec	wielkopolskie	45,22	34,33	10,90	3 629	3 347	485	15,8	0,38	6	0,30	4	5,0
81	69	Lębork	pomorskie	45,20	29,83	19,26	4 175	4 444	797	47,4	0,12	89	0,18	9	35,4
82		Muszyna	małopolskie	45,03	29,80	16,22	4 121	3 546	752	60,1	0,42	104	0,47	9	11,7
83		Wadowice	małopolskie	44,84	29,00	17,28	2 874	2 831	29	3,0	b.d.				

Wypracować pozycję lidera

II MIEJSCE - ZATOR
Turystyka i strefa aktywności
gospodarczej to pomysły na
rozwój Zatora i Doliny Karpi.

Patrzeć w przyszłość i wykorzystać atuty regionu – tą dewizą kierują się władze miasta.

– Mamy atrakcyjne, naturalne obszary przyrodnicze oraz znakomicie położone i przygotowane tereny inwestycyjne. Te dwa elementy w połączeniu z bardzo aktywną i otwartą społecznością lokalną pozwoliły stworzyć trwałe fundamenty dla szybkiego, zrównoważonego rozwoju – mówi Mariusz Makuch, burmistrz Zatora.

Kluczowa dla przyszłości miasta i gminy była decyzja sprzed lat o stworzeniu programu aktywizacji społeczno-gospodarczej „Dolina Karpi”. Promowanie produkcji karpia

zatorskiego było celem pomyślem, zwłaszcza że woda zajmuje jedną piątą powierzchni gminy. Dziś gmina jest liderem turystycznym regionu. Jej wizytówką są Energylandia i Zatorland, największe w kraju parki rozrywki. Dzięki Energykarcie mieszkańcy mają wstęp do Energylandii za 1 zł.

W gminie zostanie zbudowany hotel na mniej więcej tysiąc miejsc. Inwestor już kupił teren na ten cel.

Zanim pojawili się inwestorzy, gmina wykupiła grunty przy planowanej obwodnicy. Za 19 mln zł (ok. 80 proc. stanowiły środki z UE) uzbroidła 30 ha byłych gruntów rolnych pod Strefę Aktywności Gospodarczej Małopolski Zachodniej w Zatorze. – Robiliśmy to, mając świadomość, że celem są miejsca pracy dla mieszkańców, pobudzenie przedsiębiorczo-

Centrum Aktywizacji Zawodowej to jedna z najważniejszych inwestycji ubiegłego roku

ści, a w efekcie wzrost wpływów z podatków, które można przeznaczyć na kolejne społecznie oczekiwane i ważne inwestycje – mówi Mariusz Makuch. W strefie powstały nowoczesne zakłady produk-

cyjne: dziesięć fabryk, które dają pracę 550 mieszkańcom. Zatrudniające ich firmy są zwalniane z podatku od nieruchomości, wszystkie lokalne mogą korzystać z dotacji szwajcarskich, Lidera czy

Programu Operacyjnego Ryby. Sztandarową inwestycją 2015 r. było oddanie Centrum Aktywizacji Zawodowej. Składa się na nie Inkubator Przedsiębiorczości i Centrum Edukacyjno-Konferencyjne. Budowa kosztowała 8 mln zł. Inwestycję sfinansowano m.in. ze Szwajcarskiego Programu Współpracy z nowymi krajami członkowskimi UE i ze środków na rozwój sektora rybołówstwa. Z inkubatora już korzysta na preferencyjnych warunkach dziewięć młodych firm. Niedawno zbudowano rondo na drodze krajowej nr 44 (Gliwice – Kraków), oczekując na rozpoczęcie inwestycji rządowej – obwodnicy miasta.

Budżet gminy na ten rok sięga 43 mln zł (8 mln więcej niż w 2015 r.). Na inwestycje Zator wyda 11 mln zł. Własne środki to za mało. Gmina czerpie z

programów UE i emituje obligacje komunalne (w tym roku o wartości 3 mln zł).

Władze Zatora aktywizują bezrobotnych. Dla młodzieży organizują staże. Gmina prowadzi Wielozawodowy Zespół Szkół, kształcąc fachowców potrzebnych biznesowi: specjalistów od turystyki, informatyków, ślusarzy.

Wiele spraw w urzędzie miejskim można załatwić drogą elektroniczną. Niebawem udostępnione będą rozliczenia z urzędem online.

Kiedy tworzone „Doliny Karpi”, banki handlowały długami gminy. – Dziś jesteśmy modelowym przykładem, że można wypracować pozycję lidera, a zarazem solidnego partnera dla sąsiadnich samorządów i biznesu – mówi Mariusz Makuch. ©

– Grażyna Zawadka

[wszystkie aktualności](#)